

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

POLITIETS RESPONSTID 2017

Politiets responstid 2017

Et av politiets viktigste bidrag for å redusere sårbarheten i samfunnet er å sikre et tilgjengelig og responderende politi som er i stand til å yte umiddelbar bistand til publikum i nødsituasjoner. Etter anbefalinger fra 22.7-kommisjonen og Politianalysen, og senere utredning i Politidirektoratet, ble det fra og med 2015 målt og stilt krav til politiets responstid. For befolkningen innebærer det at de vet bedre hva de kan forvente av sitt lokale politi når det virkelig haster og for politiet innebærer det bl.a. at de har tydeligere føringer for hvilke hendelser som skal prioriteres.

Responstid er tiden det tar fra politiet mottar melding om en hendelse til første politienhet er på stedet - og det sier således ikke noe om tiden etter at politiet har kommet frem på stedet eller hvordan oppdraget ble løst.

Hasteoppdrag

Det er stilt krav til responstid kun for ekstraordinære hendelser og/eller hendelser der liv er direkte truet, eller det av andre grunner er påkrevd med umiddelbar respons fra politiet. Dette omtales som hasteoppdrag. Hasteoppdragene har de siste årene utgjort rundt 2 % av alle politiets oppdrag. Det er operasjonssentralen som foretar vurderingen av hvor mye et oppdrag haster. Dette gjøres etter en standardisert metode slik at vurderingene blir gjort mest mulig likt uavhengig av hvem som vurderer og hvor vedkommende jobber.

Tettsteds kategorier – differensierte krav

Politidistriktene har ulik geografi og mønstre av befolkningstetthet. Politiets responstid bør være uavhengig av politiets administrative grenser. Samtidig er det ikke rimelig å forvente at politiet skal ha lik responstid i alle områder i landet uavhengig av befolkningstetthet. I noen områder er det svært spredt bebyggelse og det vil ikke være hensiktsmessig å ha patruljerende politi overalt til enhver tid. Politiet har derfor tatt utgangspunkt i de 6 tettstedsdefinisjonene og tettstedskategoriene til SSB, og gruppert disse i tre hovedkategorier; "øvrige områder og tettsteder med under 2000 innbyggere", "tettsteder med mellom 2000 og 19 999 innbyggere" og "tettsteder med 20 000 eller flere innbyggere", og satt ulike krav til responstid for disse. Tidligere resultater har vist at det er signifikant forskjell i responstid for oppdrag som skjer i de ulike tettstedskategoriene. Denne forskjellen kan trolig forklares med at avstanden mellom patruljene og hendelsene er kortere i større tettsteder enn i mindre tettsteder, bl.a. fordi hasteoppdrag i mindre tettsteder kan være vanskelig å forutsi på grunn av hva slag type oppdrag som dominerer og hvor hendelser vil skje. Med bakgrunn i dagens situasjon er det derfor valgt å stille ulike krav til responstid i ulike tettsteds kategorier. Det er imidlertid en overordnet målsetting å få mer like polititjenester, herunder også likere responstid innenfor samme tettsteds kategori.

Krav til 50 % og 80 % av hasteoppdragene

Det er viktig at kravene som stilles til responstiden kan kommunisere til publikum hva politiet skal levere. Derfor må kravene presenteres slik at de kan uttrykke dette best mulig. Det er valgt å stille to krav til responstid per tettsteds kategori¹. Det ene sier hvilken responstid politiet skal holde seg under i 50 % av oppdragene (median) og det andre sier hvilken responstid politiet skal holde seg under i 80 % av oppdragene (80 prosentil). Eksempelvis vil krav til median på 20 innebære at politiet skal ha en responstid på 20 minutter eller kortere i halvparten av hasteoppdragene. Et krav på 30 for 80 % av oppdragene vil tilsvarende si at 80 % av oppdragene skal ha en responstid

¹ Politidistriktene rapporterer formelt kun på 80 % -kravet, men kravene til median (50 % av oppdragene) skal også innfris.

på 30 minutter eller kortere. Ved å stille begge disse kravene vil vi få et bedre bilde av responstiden enn ved kun å forholde oss til ett krav².

Det er valgt ikke å uttrykke krav til responstid ved gjennomsnitt blant annet fordi tidligere resultatene har vist at det var relativt stor spredning rundt gjennomsnittet, og et gjennomsnittsmål vil derfor være mindre egnet til å uttrykke hva publikum kan forvente av politiet.

Nedenfor presenteres resultatene for politiets responstid for 2017. Resultatene er basert på 12.353 hasteoppdrag av totalt 702.795 oppdrag som er registrert i den politioperative loggen (PO)³. Hasteoppdragene utgjør da i underkant av 2 % av alle oppdrag.

Nasjonale resultater 2017

De nasjonale resultatene for 2017 viser at politiet samlet sett har innfridd kravene som ble satt til responstiden⁴. Som det fremkommer av tabell 1 under, var det flest hasteoppdrag i tettsteder med mer enn 20.000 innbyggere (6.656 hasteoppdrag) og i disse områdene var responstiden kortest. Kravet til responstiden var her satt til 7 minutter eller kortere i halvparten av hasteoppdragene og 11 minutter eller kortere i 80 % av hasteoppdragene. Resultatene viser at responstiden var på hhv. 7 og 11 minutter.

I tettsteder med mellom 2000 og 19.999 innbyggere ble det registrert 1.697 hasteoppdrag i 2017. Kravet var satt til 10 minutter eller kortere i halvparten av oppdragene og til 19 minutter eller kortere 80 % av disse oppdragene. Resultatene viser at responstiden var på hhv 11 og 19 minutter.

I øvrig områder der det er under 2000 innbyggere, ble det registrert 3.947 hasteoppdrag i 2017. Kravet til responstid var her satt til 16 minutter eller kortere i halvparten av oppdragene og til 30 minutter eller kortere i 80 % av hasteoppdrag. Resultatene viser at responstiden var på hhv. 16 og 30 minutter.

Tabell 1: Nasjonale krav og resultater for responstiden i 2017 i hele minutter (N=12.353)

	> 20 000 innbyggere	2 000-19 999 innbyggere	< 2 000 innbyggere
Antall med responstid	6 656	1 697	3 947
Median (min)	7	11	16
Krav median	7	10	16
80 prosentil (min)	11	19	30
Krav 80 prosentil	11	19	30

² Og vi vil bl.a. sikre at responstiden ikke grupperer seg i øvre enden av skalaen

³ Hentet fra operasjonssentral-operasjonene i PAL for PO

⁴ Med unntak av kravet til 50 % av oppdragene i de mellomstore tettstedene, der avviket mellom krav og resultat er på 1 minutt

Responstid i politidistriktene

Tabell 2 nedenfor viser responstiden for hvert politidistrikt. Tabellen viser at det er store forskjeller mellom politidistriktene i antall registrerte hasteoppdrag. Når vi legger sammen tallene for hver tettstedskategori, fremkommer det at Oslo politidistrikt hadde klart flest, med totalt 2.849 registrerte hasteoppdrag i 2017, mens Finnmark politidistrikt og Møre og Romsdal politidistrikt har registrert totalt hhv. 302 og 252 hasteoppdrag⁵.

Resultatene viser som tidligere at det er forskjell i responstiden mellom de ulike tettstedskategoriene, der det er kortest responstid i områder med over 20.000 innbyggere og lengst responstid i områder med under 2000 innbyggere.

Tabell 2: Politidistriktenes krav og resultater i 2017 i hele minutter (N=12.353). Grønn fargekode viser at kravet er innfridd, mens gul fargekode viser at resultatet avviker fra kravet.

Politidistrikt		> 20 000 innbyggere	2 000-19 999 innbyggere	< 2 000 innbyggere
Oslo politidistrikt	Antall med responstid	2 688	13	148
	Median (min)	7	13	10
	Krav median	8	12	11
	80 prosentil (min)	10	20	14
	Krav 80 prosentil	10	14	14
Øst politidistrikt	Antall med responstid	584	177	488
	Median (min)	8	13	14
	Krav median	8	11	14
	80 prosentil (min)	12	22	22
	Krav 80 prosentil	13	20	22
Innlandet politidistrikt	Antall med responstid	62	164	422
	Median (min)	6	9	20
	Krav median	9	9	19
	80 prosentil (min)	11	15	34
	Krav 80 prosentil	15	20	35
Sør-Øst politidistrikt	Antall med responstid	1 123	202	660
	Median (min)	7	13	14
	Krav median	8	11	14
	80 prosentil (min)	12	19	23
	Krav 80 prosentil	12	20	25
Agder politidistrikt	Antall med responstid	259	159	287
	Median (min)	8	14	16
	Krav median	8	13	19
	80 prosentil (min)	12	20	27
	Krav 80 prosentil	12	22	35
Sør-Vest politidistrikt	Antall med responstid	226	115	211
	Median (min)	8	10	15
	Krav median	7	10	17
	80 prosentil (min)	12	17	26

⁵ Det kan ikke utelukkes at det er noe ulik registreringspraksis, selv om det tilstrebes å minimere slike forskjeller.

Politiets responstidsresultater for 2017

Politidistrikt		> 20 000 innbyggere	2 000-19 999 innbyggere	< 2 000 innbyggere
	Krav 80 prosentil	11	18	28
Vest politidistrikt	Antall med responstid	982	281	649
	Median (min)	8	10	17
	Krav median	8	11	15
	80 prosentil (min)	12	18	31
	Krav 80 prosentil	13	17	30
Møre og Romsdal politidistrikt	Antall med responstid	76	61	115
	Median (min)	7	8	20
	Krav median	8	11	20
	80 prosentil (min)	11	14	34
	Krav 80 prosentil	11	21	32
Trøndelag politidistrikt	Antall med responstid	429	139	442
	Median (min)	8	12	14
	Krav median	9	10	18
	80 prosentil (min)	13	21	33
	Krav 80 prosentil	12	20	40
Nordland politidistrikt	Antall med responstid	97	192	227
	Median (min)	7	9	27
	Krav median	7	9	22
	80 prosentil (min)	12	16	46
	Krav 80 prosentil	10	17	42
Troms politidistrikt	Antall med responstid	130	40	150
	Median (min)	7	11	20
	Krav median	8	13	18
	80 prosentil (min)	10	19	41
	Krav 80 prosentil	15	20	50
Finnmark politidistrikt	Antall med responstid	N/A	154	148
	Median (min)		10	22
	Krav median		9	21
	80 prosentil (min)		27	44
	Krav 80 prosentil		20	45

De aller fleste politidistriktene nådde kravene til responstid i den største tettsteds-kategorien. Flere politidistrikter, f.eks. Innlandet, hadde bedre responstid i denne tettsteds-kategorien enn kravet skulle tilsi. I de politidistriktene der krav ikke er innfridd i denne tettsteds-kategorien, er avvikene små, dvs. på ett eller to minutter.

Også i den mellomstore tettsteds-kategorien (mellom 2000 og 19.999 innbyggere) leverte flere politidistrikter bedre responstid enn krav kunne tilsi. Det er imidlertid litt mer varierende om kravene er innfridd i denne tettsteds-kategorien, men også her er avvik mellom krav og resultater små, dvs. hovedsakelig på ett til to minutter.

Når det gjelder den minste tettsteds-kategorien, har de aller fleste politidistriktene innfridd ett eller begge kravene til responstid. Der kravene ikke er innfridd, er avvik mellom krav og resultater på ett til to minutter, med unntak av i ett politidistrikt der

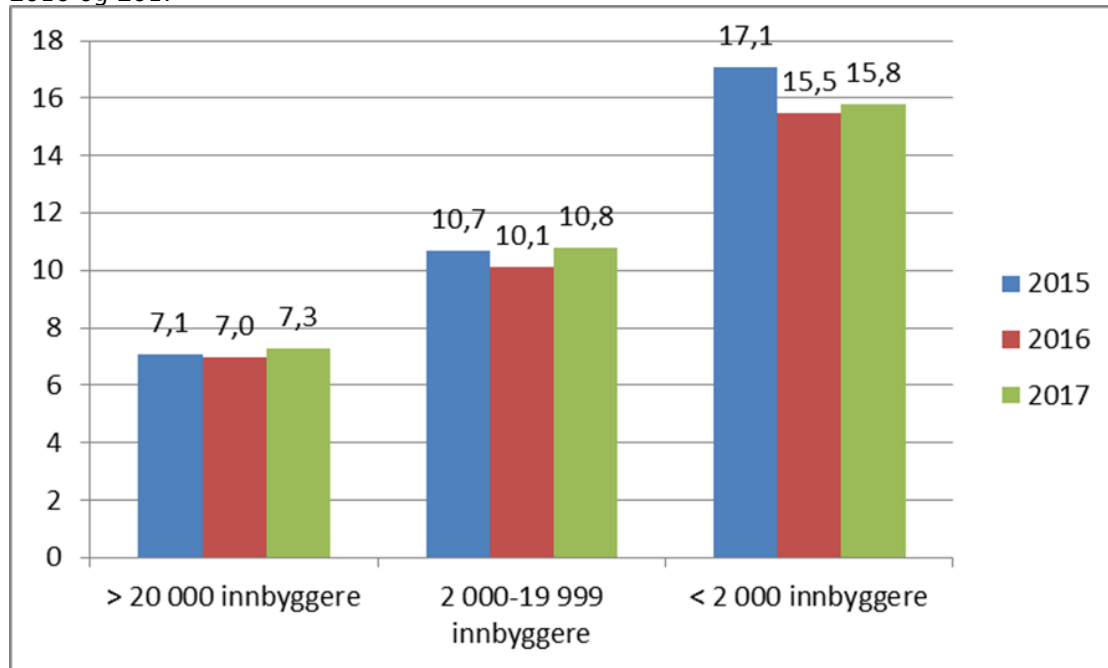
avviket er større. Flere politidistrikter, f.eks. Agder politidistrikt, har også i denne tettsteds-kategorien levert bedre responstid enn kravet skulle tilsi.

Utvikling de siste årene

Kravene til responstid for 2017 ble satt med bakgrunn i tidligere resultater og hvilke potensielle politidistriktene hadde for forbedringer. Det var en målsetning at responstiden i 2017 som et minimum skulle være på samme nivå som resultatene i 2016⁶ til tross for at politidistriktene har stått i store endringsprosesser det siste året. Resultatene viser at politiet samlet sett i 2017 hadde tilnærmet lik responstid som i 2016 så denne målsetningen synes å være innfridd.

Figur 1 og 2 nedenfor viser utviklingen i responstid nasjonalt for årene 2015, 2016 og 2017⁷. Figur 1 viser utviklingen i median, dvs. hva responstiden var under i halvparten av hasteoppdragene. Som vi kan se av figuren var median relativt konstant de tre siste årene i de to største tettsteds-kategoriene, på hhv rundt syv og rundt ti minutter. Figur 1 viser videre at median i den minste tettsteds-kategorien ble noe redusert fra 2015 til 2016⁸.

Figur 1. Responstid i 50 % (median) av hasteoppdragene i de ulike tettsteds-kategoriene for 2015, 2016 og 2017

⁶ Tildelingsbrevet for 2017 til Politidirektoratet fra Justis- og beredskapsdepartementet

⁷ Utviklingen i de enkelte politidistriktene vil ikke kommenteres her og det henvises i den sammenheng til de enkelte politidistriktene for å tolke og kommentere egne resultater

⁸ Noe av forklaringen her kan ligge i mer presise målinger

Når det gjelder utviklingen i responstiden for 80 % av hasteoppdragene, viser Figur 2 nedenfor en tilsvarende tendens. I de to største tettstedskategoriene er tallene relativt stabile fra 2015 til 2017, mens i områder med under 2000 innbyggere har responstiden for 80 % av oppdragene blitt noe redusert i samme periode.

Figur 2. Responstid i 80 % av hasteoppdragene i de ulike tettstedskategoriene for 2015, 2016 og 2017

